

det være heldigt, om De vilde indfinde sig en Morgen tidlig, førend Soldaterne ere staaede op, eller naar de staae op; jeg tør love Dem — vistnok ikke nogen Nydelse, men dog, at Deres Sandser vilde blive afficerede paa en Maade, som maaskee aldrig tilforn er overgaaet de Herrer. De vilde da bedst kunne bedømme, om det er hensigtsmæssigt at paalægge Folk en saadan Byrde, naar derved Intet opnaaes, og, om det er rigtigt, at Staten paa denne Maade behandler de Udsfrevne. Jeg kan baade med Hensyn til dette Forhold og med Hensyn til forskjellige andre ikke undlade at erindre om det, vi saa ofte udtalte den Gang, vi vedtog Børnepligtsanordningen, nemlig at det ingenlunde var vor Mening at drage de saakaldte høiere Classer ned til de lavere, men tværtimod at have de lavere op til de høiere. Vi udtalte netop den Gang, og det gjorde ikke blot et enkelt Parti, men det gjorde man fra alle Sider, at det var et af den almindelige Børnepligts største Fortrin, at derved vilde de fleste ældre Forhold blive ændrede, i Overeensstemmelse med det almindelige humane Livs Fordringer: den militaire Lovgivning maatte forandres, Troppernes hele Behandling, Caserneverholdene, kort sagt, alle de ældre inhumane Forhold. Det er dette Princip, som vi ikke noksom kunne bringe i Grindring, thi imod det bliver der idelig handlet. Der er endnu ikke forelagt os en eneste Lov, som kunde sigte til at have Armeens Tilstand, og derved ogsaa de lavere Classers, hvorimod det ganske vist er Tilfældet, at de høiere, saaledes som i nærværende Forhold, have maattet underkaste sig Byrder, som ere dem en særlig Plage, og som ikke er Armeen til Gavn. Det ligger slet ikke i Børnepligten, at Armeens Udsfrevne skulle behandles som de simpleste Tjenestetjende; men det er Meningen, at de skulle behandles som unge Mand, der komme ind for at oplæres til et for dem selv og Fædrelandet vigtigt Hverv, som derfor skulle være underkastede de Indskrænkninger og Besværligheder, der følge af dette Hverv, men heller ikke nogen anden.

Krieger: Den Paragraph, som foreligger til Behandling, angaaer Voteringen af 4,500,000 Rbd. i Genhold til en heel Deel fremlagte Bilag; det er altsaa intet Under, at Forhand-

lingerne kunne bevæge sig meget vidt omkring, og dog foreligger der, foruden det simple Ja og Nei over disse 4,500,000 Rbd., i Genhold til Ministeriets Forslag med vedkommende Underbilag, kun et særligt Afstemningspunkt, ifølge en Indstilling fra Udvalgets Side, og det er til det, jeg i dette Dieblit ønsker at vende tilbage. Dette Afstemningspunkt gaaer nemlig ud paa, at alle Bilag til de første 14 Poster skulle erklæres for kraftløse; medens vi ved de følgende 15 til 41 Poster skulle votere dem i Genhold til Bilagene, skulde vi her ved de 14 første votere de runde Summer, som Udvalget har sammendraget, efterat have kastet al nærmere Fordeling overbord. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) havde den Godhed at oplyse, hvorfor dette skulde skee, men det meget ærede Medlem erklærede rigtignok tillige, at han ventede, at hans Forklaring ikke ganske vilde tilfredsstille mig, og jeg maa tilstaae, at denne Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Dog troer jeg sandelig ikke, at Grunden dertil for Alvor skulde kunne søges i en vis Realisme hos ham i Modsatning til en vis Formalisme hos mig. Hvad han angaaer, da gjør det ærede Medlem sig selv meget Uret, hvis han snarere skulde søge sin Styrke i Realiteten end i Formen; jeg troer, at det kan ikke være ham ubekjendt, hvor stort et Herredomme over Formen han har, hvor megen Magt han netop udøver ved Indklædningen. Og hvad mig angaaer, saa maa jeg tilstaae, at for mig stiller det, som her kaldes et blot Formspørgsmaal, sig som et meget betydeligt Realitetsspørgsmaal. Jeg kan jo iøvrigt vel indsee, at der om dette Forhold mellem Form og Realitet kan være forskjellige Meninger; jeg kan forstaae, at man kan opfatte det Formelle paa forskellige Maader, skjøndt der er Noget, som — det indrømmer jeg — gaaer over min Forstand i formel Retning. Saaledes f. Ex. forekom det mig for kort Tid siden — jeg kan have hørt feil — men det forekom mig, som om den ærede Krigsminister, idet han udtalte sig mod en Combination af to militaire Ministerier i een Mands Haand, dog paa en ganske besynderlig Maade anteciperede en saadan Combination, idet han, i Genhold til hvad der findes i Præ-